

Innspill til kommuneplanens arealdel, Sak.nr. 2023/5379

Høringssvar kommuneplan – hensynssone villrein på strekningen Haugastøl til Tungavatnet.

Rundt bilvegen (Rallarvegen) fra Haugastøl til Tungavatnet er det tegnet inn hensynssone villrein helt ned til elva Ustekveikja. Bortsett fra et par observasjoner ved Bergsmulen i forbindelse med overpopulasjonen rundt 1980/tamrein, har området ikke vært i bruk i forbindelse med villrein i moderne tid.

Villreinens bruk av området:

Villreinen holder til inne i fjellet. Det er bratte og til dels utilgjengelige dalsider ned i dalen. Villreinfaglig Per Aksel Knudsen uttaler at området nede i dalen ved Nyset ikke er i bruk av villrein og at ferdsel der ikke har noen innflytelse på villrein (pers.med.).

I Ninarapport 634 slås det også fast at det er områdene langs Rallarvegen vest for Finse som er viktige med hensyn på kryssing av villrein bl.a. over Finsetunellen. Øst for Finse er områdene langs Rallarvegen ikke viktig for rein.

Villreinens utbredelsesområde (NINA rapport 634 og 956) er tegnet opp på bakgrunn av GPS sporing og virkelige observasjoner inne i fjellet, mens i områdene rundt Nyset er de basert på teoretiske kartdata for alt som er over skoggrensen og historiske data som fangstanlegg fra gammel tid. Bakgrunnsdataene som ble brukt ved inntegning av villreinens leveområde i naturbase, er levert av villreinsenteret på Møsvatn. Her kan Anders Mossing bekrefte at grensene noen steder er tegnet inn som beskrevet over med «bred strek» basert på teoretiske karttekniske betraktninger og på bakgrunn av gamle fangstanlegg (pers. med. 15.5.2024).

Regional plan for Nordfjella: Randområde for villrein ble ikke trukket ned i dalen til elva Ustekvikja i området på grunn av villrein, men etter ønske fra MD om at plangrensen skulle møte plangrensen for Hardangerviddaplanen uten at det ble glippe imellom (Oppdragsbrev fra MD av 12.4.2007).

Dagens virkelige situasjon:

Bilvegen Haugastøl – Storurdi – Finse går gjennom området. Bilvegenegen er åpen for fri ferdsel og mye brukt. Veggen brukes hver dag av Ustekveikja kraftverk, og brøytes hvert år i slutten av april til Tunga. Jernbaneverket, Finsefolket, hytteiere og turister bruker bilvegen mye. Det er omfattende vedlikehold på veggen.

Jernbanen går gjennom området. Jernbanen har nylig oppgradert med store steinfyllinger og nye snøskjermer i området. Det går opp mot to meter høye sauegjerdar langs jernbanen og sperrer effektivt for all ferdsel over jernbanen.

Sykkelturisme. Bilvegen brukes hvert år av ca. 25.000 sykkelturister.

Kraftutbygging. Ustekveikja kraftverk med Tungavatnet reguleringsmagasin og tørrlagte elver ligger i området. Ustekveikja planlegger ny kraftutbygging av Tungavatnet. Det vil bli

omfattende aktivitet, eventuelt omlegging av «Rallarvegen» og vegen vil bli tungt belastet av anleggstrafikk.

Kraftlinjer. Det går en stor høyspentlinje og to mindre kraftlinjer gjennom området.

Stier/løyper: Skiløype/scooterløype til Finse går gjennom området. Ustekveikja bruker snøscooter hver dag om vinteren inn til kraftanlegget. Preparerte skiløyper fra Haugastøl til Ustekveikja/Tangen og til Bjødnabu.

Skarverennet hvert år med 12.000 deltakere og omfattende motorferdsel.

Flere sommerstier og turområder.

Kommuneplanen:

Med bakgrunn i ovennevnte er ikke området langs Rallarvegen fra Haugastøl til Tungavatnet i bruk som villreinens leveområde, og vil med stor sannsynlighet heller aldri i fremtiden bli det!

For kommuneplanens troverdighet er det viktig at den gjenspeiler villreinens bruk av området riktig.

Inntegning av hensynssone villrein legger også mange unødige restriksjoner på området som kompliserer all den aktivitet og alle de tekniske inngrep som er i området.

En ber derfor om at hensynssone villrein langs Rallarvegen trekkes vekk fra dalsiden og avsluttes oppe i kanten av dalsidene. Dette vil gjenspeile det som reelt bør være hensynssone villrein.

For Nyset-Bjødnabu Tunga sameie

Lars Terje Slåke
formann